

Yeniden Refah Partisi Ekonomik İşler Başkanlığı eBülten – 20 (30 Kasım 2021)

Asgari Ücret

Son dönemde genel olarak tüm ürünlerin fiyatlarında, özellikle gıda fiyatlarında ve döviz kurlarında yaşanan sürekli artışlar nedeniyle **sabit ücretle çalışan işçi ve memurların satın alma gücü hızla azalmaktadır**. Böylece Türkiye’de çalışanların büyük çoğunluğunu oluşturan sabit gelirli çalışanlar her geçen gün derinleşen geçim sıkıntısı yaşamaktadırlar. **Böylesi bir durumda kısa vadede yapılması gereken ilk iş maaşların yeterli oranda zam ile zaman kaybetmeden en kısa sürede arttırılmasıdır**. Bu sebeple kamuoyu son birkaç haftadır 2022 yılında geçerli olacak asgari ücretin belirleneceği **Asgari Ücret Tespit Komisyonunun** 2021 Aralık ayı içerisinde gerçekleşecek toplantılarından çıkacak sonuçlara odaklanmış bulunmaktadır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu yapacağı bu görüşmelerde TÜİK tarafından aralık ayı içerisinde açıklanacak **“asgari geçim tutarı”** rakamlarını baz alarak ve genel ekonomik durumu göz önünde bulundurarak Türkiye ekonomisinin bel kemiğini oluşturan 7 milyondan fazla asgari ücretli çalışanın 2022 maaşlarını belirleyecektir.

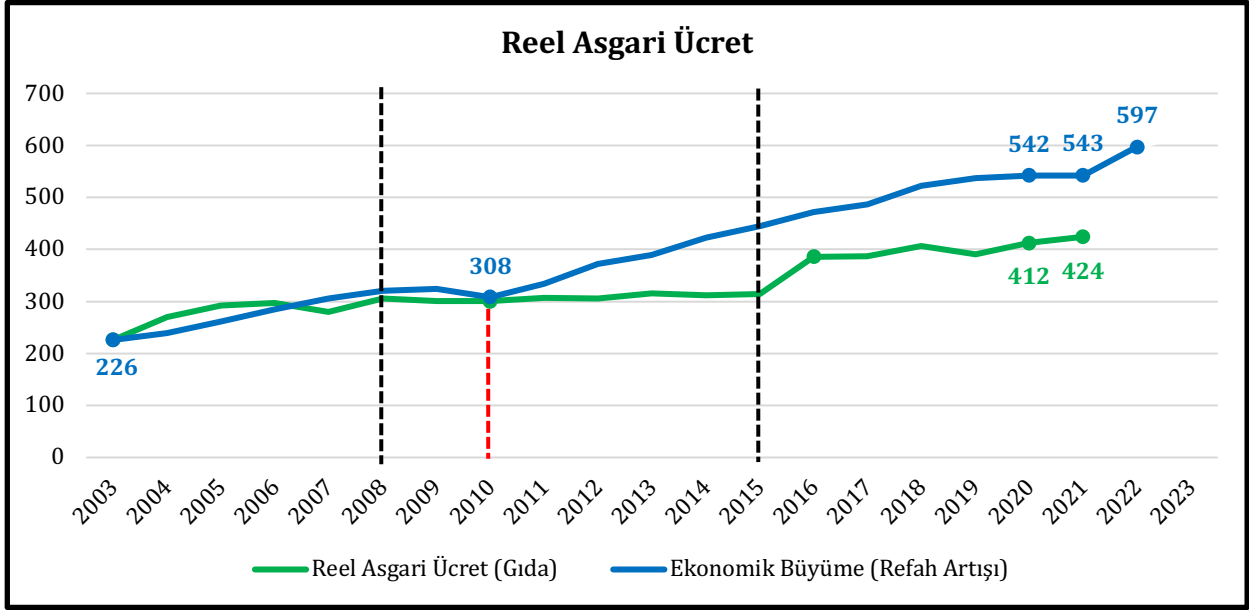
Yeniden Refah Partisi olarak her zaman ifade ettiğimiz gibi **asgari ücretlinin hak ettiği adil maaşı iktidarın takdiri değil, ülke ekonomisinin matematiği belirler**. İktidarın görev ve sorumluluğu da bu matematiğin ortaya koyduğu rakamı gerçekleştirmek için gereğini yapmak ve işveren tarafını ikna etmektir. **Bu noktada iktidarın “ben ne yapabilirim ki, işverenler kabul etmiyor” deme lüksü olmadığı gibi işveren tarafına yeni maddi imkanlar bahsetme hakkı da yoktur**.

Asgari ücretin hesaplanmasında, çalışanların haklarının tam olarak verilebilmesi için enflasyon oranında artışa ilave olarak ülke ekonomisinin büyüme oranı kadar da artış yapılması yani Türkiye ekonomisinin büyümesiyle oluşan refah payının asgari ücretliye de adil bir şekilde dağıtılması gerekmektedir.

Ak Parti iktidarları döneminde son 19 yılda asgari ücretlinin eline geçen maaşın satın alma gücü Grafik-1’de yeşil çizgiyle gösterilmektedir. Açlık sınırı mertebesinde bulunan asgari ücretin gerçekçi satın alma gücünün hesaplanmasında genel “tüketici fiyat endeksi” yerine “gıda fiyatları endeksi” kullanılmıştır. TÜİK rakamlarına göre 2003 yılında 226 TL olan asgari ücretin gıda fiyatlarıyla 2021 yılındaki satın alma gücü %88 artarak 424 TL olmuştur. Bu dönem içerisinde 2008 – 2015 yılları arasında 8 yıl boyunca asgari ücretin satın alma gücünde artış yaşanmamış neredeyse sabit kalmıştır (300 TL civarında). 2016 yılında yapılan zamla asgari ücretin satın alma gücünde bir yılda ciddi bir artış (%22,5) yaşanmış fakat takip eden yıllarda reel asgari ücrette 2021 yılına kadar 5 yıl içerisinde sadece %10 artış olmuştur.

Sonuç olarak **Ak Parti iktidarlarında asgari ücret enflasyona ezdirilmemiş**, dönem-dönem hızlı artan dönem-dönem sabit kalan asgari ücretin satın alma gücü 19 yılın sonunda %88 artmıştır. Fakat bu dönemde Türkiye ekonomisi %164 büyümüştür. *Dolayısıyla gece gündüz çalışarak üreten, ter döken asgari ücretliler Ak Parti döneminde hak ettikleri maaş zammının neredeyse yarısını alabilmişlerdir.*

Grafik-1: Reel Asgari Ücret (2003 Gıda Fiyatlarıyla). (Kaynak: TÜİK)

Grafik-1’de mavi çizgi Türkiye ekonomisinin büyümesine bağlı olarak oluşan refah payının asgari ücretli çalışanlara da adil bir şekilde dağıtılması durumunda asgari ücretin ulaşacağı seviyeyi göstermektedir. Grafik-1’deki mavi ile yeşil seri arasındaki fark asgari ücretlinin hak ettiği maaş ile eline geçen maaş arasındaki farkı ifade etmektedir. Bir başka ifadesiyle çizgiler arasındaki fark asgari ücretlinin gasp edilen hakkını göstermektedir. Asgari ücretlinin hak kaybı 2010 yılından beri (2016 yılı hariç) sürekli artmaktadır. 2021 yılında gelinen noktada Türkiye’de 7 milyondan fazla asgari ücretli %28 eksik maaş almaktadır. Yani bir asgari ücretli 3.618 TL yerine 2.825 TL alarak 793 TL eksik maaş almaktadır.

Asgari ücretle çalışanların yaşamakta olduğu bu hak kaybının acilen adaletin gereği olarak düzeltilmesi gerekmektedir. Ak Parti gelir dağılımında yaşanan bu adaletsizliği ortadan kaldıracak siyasi güce ve toplumsal desteğe sahiptir. Gerekli iradeyi göstererek, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir.

Yapılacak iki yıllık acil bir eylem planıyla önümüzdeki 2022 ve 2023 yılları için yapılacak maaş zamlarıyla asgari ücretin asgari ücretli çalışanın hak ettiği seviyeye ulaşması sağlanabilir. Bu sürecin ertelenmesi reel olarak yerinde sayan asgari ücretle her geçen yıl büyüyen Türkiye ekonomisi arasındaki farkı arttırması nedeniyle çok daha maliyetli ve gerçekleştirilmesi zor bir hal alacaktır. **Bu sebeple hiç vakit kaybetmeden “Asgari Ücret Bilim Kurulu” tesis edilerek bu sürecin sorunsuz ve en düşük maliyetle gerçekleştirilmesi için çalışmalarına başlaması gerekmektedir.** Bu konu hakkında son zamanlarda

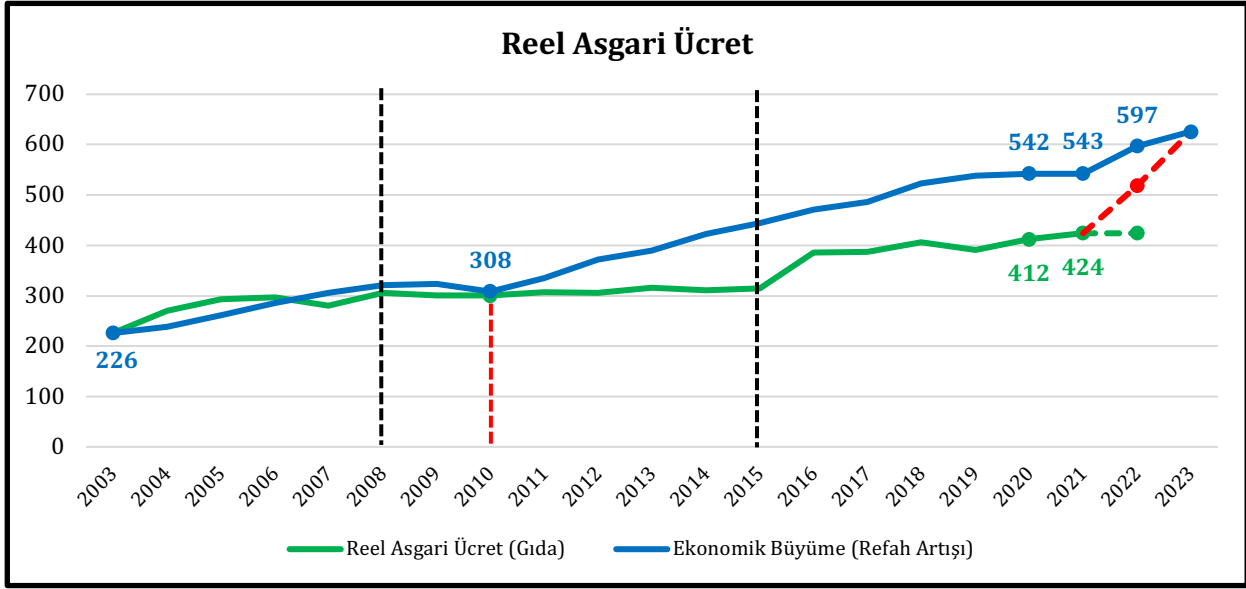

oluşan çok güçlü toplumsal destek geçiş sürecinde yaşanabilecek siyasi maliyeti neredeyse sıfır seviyesine indirmektedir.

Orta Vadeli Program (OVP-2021) tahminleri çerçevesinde asgari ücretin hak ettiği seviyeye yükseltilmesi için Grafik-2’de kırmızı kesikli çizgiyle gösterildiği üzere 2022 yılı için %60 ve 2023 yılı için ise %45 maaş zammı ile milyonlarca asgari ücretli Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında 2023 yılında emeklerinin karşılığı hak ettikleri ücreti alabileceklerdir.

Sonuç olarak 2022 yılı için asgari ücrete %60 zam yapılarak asgari ücret 4.500 TL olarak belirlenmelidir. Böylece Koronavirüs salgını nedeniyle zor dönemden geçen Türkiye ekonomisi tabandan desteklenmiş, çalışanların gelir artışıyla ekonomi canlanmış olacaktır. Her şeyden önemlisi gelir dağılımında adaletin sağlanması adına çok önemli bir adım atılmış olacaktır. Asgari ücretin açlık sınırı seviyesinde bulunuyor olması nedeniyle yapılacak artışın neredeyse tamamı piyasaya yansımış olacaktır. Uluslararası karşılaştırması düşünüldüğünde 4.500 TL olacak asgari ücret 2022 yılında 320 – 360 dolar bandında yer alarak Türkiye ekonomisinin rekabet gücünde azalmaya sebep vermeyecektir.

Yeniden Refah gelecek, gelir bölüşümü adil olacak!

Grafik-2: Reel Asgari Ücret Artışı (2003 Gıda Fiyatlarıyla). (Kaynak: TÜİK)

Saygılarımızla

Yeniden Refah Partisi
Ekonomik İşler Başkanlığı